

Startnotitie inkoop jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning

Voorwoord

Voor u ligt de startnotitie inkoop jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning Noord- en Midden-Drenthe. De vijf gemeenten in Noord- en Midden-Drenthe werken sinds 2015 samen voor de inkoop van maatwerkvoorzieningen op basis van de Wmo 2015 en sinds 2017 ook voor de inkoop van individuele voorzieningen op basis van de Jeugdwet. Voor de inkoop van deze voorzieningen heeft in 2019/2020 een inkooptraject met 17 aanbestedingen plaatsgevonden.

In september 2022 is NMD-samenwerking gestart met het uitvoeren van zogeheten 'quickscans'. Deze hadden als doel de contracten die in 2020 waren aangegaan kort te evalueren: voldoet het contract nog aan de gestelde eisen en wensen, zijn er verbeteringen nodig, liggen er nog kansen en mogelijkheden en/of is het nodig om opnieuw aan te besteden? Met veel plezier en toewijding, en met dank aan de geleverde bijdragen vanuit de gemeenten, zijn in meerdere donderdagochtenden de 17 aanbestedingen doorlopen die in 2020 zijn aanbesteed.

De quickscans leverden veel waardevolle informatie op, zowel over individuele aanbestedingen als over de algemene inkoop. In verschillende sessies zijn de uitkomsten van de quickscans besproken en de uitgangspunten voor de inkoop in de komende jaren opgehaald. Zowel binnen NMD-samenwerking als in gesprekken met de vijf gemeenten. De uitkomsten van de quickscans en de verschillende sessies zijn de basis van bijgaande Startnotitie inkoop jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning en Aanbestedingskalender.

NMD-samenwerking koopt maatwerk- en individuele voorzieningen in voor de vijf gemeenten die deze samenwerking vormen. De bijdragen van iedereen zijn van het grootste belang geweest om te komen tot een gedragen Startnotitie inkoop jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Iedereen die zijn tijd, aandacht en expertise hiervoor heeft ingezet: hartelijk dank!

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	1
Inhoudsopgave.....	2
Samenvatting	3
1. Inleiding.....	5
1.1 Ontwikkelingen die van invloed zijn op de inkoop.....	5
1.2 Aandachtspunten huidige contractering.....	7
2. Uitgangspunten en kaders inkoop Jeugdwet en Wmo	10
2.1. Uitgangspunten.....	10
2.2. Kaders Inkoop Jeugdwet en Wmo	10
3. Aanbestedingskalender.....	13
3.1. Fasen van inkoop	13
3.2. Aanbestedingskalender	14
Bijlage 1. Overzicht huidige contracten NMD-samenwerking.....	15
Bijlage 2: Quickscans en infographics.....	16
Bijlage 3: Overwegingen en checklist per categorie/perceel	17
Bijlage 4: Kraljic-matrix.....	19
Bijlage 5: Uitgaven inkoop jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning	22
Bijlage 6: Aanbestedingskalender	28

Samenvatting

De inkoop van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning voor Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Noordenveld en Tynaarlo wordt uitgevoerd door de NMD-samenwerking. De NMD-gemeenten staan gezamenlijk voor de opgave om voor inwoners in NMD die dat nodig hebben, kwalitatief goede en betaalbare ondersteuning beschikbaar te hebben. Gezamenlijk is een startnotitie geformuleerd die de basis vormt voor het inkoopproces. De notitie bevat kaders die leidend zijn voor de afspraken die gemaakt worden inzake de inkoop jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

Een groot deel van de contracten van de aan te besteden percelen loopt af op 31 december 2025. Juridisch en inkooptechnisch zijn er geen mogelijkheden om de huidige contracten te verlengen. Ook zijn er geen mogelijkheden om een verkorte procedure te doorlopen of overbruggingsovereenkomsten af te sluiten. Dit betekent dat we voor 1 januari 2026 voor een groot deel van de percelen voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning een aanbestedingstraject moeten doorlopen.

Het doel van deze startnotitie is om de koers voor de komende aanbestedingen vast te leggen. Deze startnotitie is de basis. Er is bewust voor gekozen om de uitgangspunten en kaders op hoofdlijnen te formuleren. Het spectrum van wat wordt ingekocht is zo breed en de ontwikkelingen lokaal, regionaal en landelijk volgen elkaar zo snel op dat er ruimte moet zijn om voor elke aanbesteding te bekijken wat de best passende strategie is. De kaders bieden flexibiliteit om per categorie/perceel een aanpak te kiezen die gebaseerd is op maatwerk en afwegingen zoals opgenomen in bijlage 3 van het startdocument. Bij een koerswijziging in het inkoop- en bekostigingsmodel zijn praktische uitvoerbaarheid en timing van de verandering ten opzichte van bijvoorbeeld de invoering van de hervormingsagenda zwaarwegende overwegingen om te bepalen of dit een verstandige keuze is. Het uitgangspunt is dat de vijf gemeenten een gezamenlijk besluit nemen en waar nodig temporiseren.

Uitgangspunten en kaders

De huidige contracten zijn gezamenlijk geëvalueerd en tijdens verschillende sessies met de vijf gemeenten zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

1. Het perspectief van de inwoner staat centraal.
2. 1 gezin – 1 plan – 1 regisseur.
3. Inwoners, gemeenten en aanbieders werken samen op basis van vertrouwen.
4. Ondersteuning voor alle inwoners die het nodig hebben is effectief en in goede samenhang met het netwerk van de inwoner en andere ondersteuning die geleverd wordt.
5. De best passende ondersteuning wordt zo nabij mogelijk georganiseerd.
6. Er is kwalitatief goede en kwantitatief voldoende passende ondersteuning binnen een flexibele infrastructuur van (informele en formele) voorzieningen.

De volgende kaders zijn richtinggevend voor de inkoop:

1. We werken samen in NMD-verband
2. We maken maatwerk mogelijk
3. Onze aanpak is resultaatgericht
4. We ontwikkelen per categorie of perceel een inkoopstrategie op maat
5. We voeren regie op de ingezette ondersteuning
6. We investeren in strategisch partnerschap
7. We toetsen kwaliteit aan de voorkant en gedurende de overeenkomst
8. We kopen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend in
9. We stimuleren innovatie en transformatie
10. We werken kostenbewust
11. We zetten in op het terugdringen van administratieve lasten
12. We zien maatwerkvoorzieningen als onderdeel van een bredere keten
13. We kopen maatschappelijke verantwoord in
14. We sluiten contracten af waarmee we kunnen inspelen op ontwikkelingen

Toelichting op de kaders

Het resultaatgericht werken en specifiek het resultaatgericht beschikken staat onder druk vanwege diverse uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB). De CRvB stelt dat resultaatgerichte beschikkingen in strijd zijn met de juridische zekerheid van cliënten. In de toekenning van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning moet helder zijn welke ondersteuning de cliënt kan verwachten en dit moet worden uitgedrukt in concrete tijdseenheden.

Bij de inkoop van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning zijn er drie beschikbare uitvoeringsvarianten (bekostigingsmodellen) inspanningsgericht, outputgericht en taakgericht. Een groot deel van de huidige inkoop van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning in NMD is gebaseerd op outputgericht (resultaatgericht)werken en beschikken. De uitspraken van de CRvB hebben grote impact op deze werkwijze, met name het beschikken. Aanvankelijk zou het probleem opgelost worden met een wetswijziging. Maar op 4 oktober jl. heeft demissionair staatssecretaris Van Ooijen de gemeenten per kamerbrief geïnformeerd dat het wetsvoorstel 'resultaatgericht beschikken' is teruggetrokken. Het terugtrekken van dit voorstel heeft niet alleen consequenties voor de verschillende uitvoeringsvarianten (inspannings-, resultaat- en taakgericht) die gemeenten gebruiken. Het legt ook beperkingen op aan gemeenten en zorgaanbieders die werken met een beschikkingsvrij of beschikkingsarm proces.

De Tweede Kamer heeft op 24 oktober jl. een motie aangenomen waarin de regering gevraagd wordt om gemeenten te verplichten om per 1 januari 2024 alleen nog beschikkingen Wmo en Jeugdwet af te geven met een tijdsindicatie. Het is nog onzeker of het kabinet de motie ook uitvoert. Met name de praktische uitvoerbaarheid van lopende contracten stelt gemeenten die resultaatgericht werken voor een dilemma. De verwachting is dat het Rijk hierover met gemeenten in gesprek gaat.

De VNG, cliëntenorganisaties, brancheverenigingen en gemeenten werken momenteel aan een proces en vorm voor 'gepast beschikken'. Het resultaat wordt vastgelegd in een medio december 2023 uit te brengen handreiking voor gemeenten en aanbieders. Het uitgangspunt is het bieden van rechtsbescherming aan de cliënt, terwijl er tegelijkertijd ruimte wordt geboden aan gemeenten en aanbieders om uitvoering te geven aan de bedoeling van de opgaven in het sociaal domein. Het lijkt erop dat een van de opties is om bandbreedtes te introduceren in het bekostigingsmodel voor de inkoop van hulp en ondersteuning. Dit zou de mogelijkheid om de inzet resultaatgericht en flexibel in te zetten terwijl het tegelijkertijd een indicatie geeft van de benodigde tijd in de beschikking. NMD-samenwerking is van plan om de uitkomsten van deze handreiking te integreren in de uitwerking van de kaders wat zal leiden tot een inkoopstrategie en aanbestedingsdocument per categorie/perceel jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

Landelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot een wijziging in de wijze waarop we samenwerken rondom de inkoop van jeugdhulp en kunnen tevens van invloed zijn op de reikwijdte van de inkoop van jeugdhulp. Hoewel we genooddaakt zijn om nu al in te kopen, streven we ernaar om de contracten zodanig in te richten waardoor we flexibel op veranderingen in kunnen spelen.

Fases van inkoop

De aanbestedingskalender beschrijft de fasen van inkoop: evaluatie, visie- en beleidsvorming, inkoopstrategie, programma van eisen, kostprijsonderzoek, inkoop/aanbesteding en implementatie. Het gehele proces neemt gemiddeld 18 maanden in beslag en we streven ernaar om de aanbestedingen te spreiden waardoor de ingangsdatum van contractering kan variëren van ca. 1 januari 2025 tot uiterlijk 1 januari 2026.

1. Inleiding

NMD-samenwerking staat voor een nieuwe inkoopronde. Een groot deel van de aan te besteden percelen loopt af op 31 december 2025. Juridisch en inkooptechnisch zijn er geen mogelijkheden om de huidige contracten te verlengen. Ook zijn er geen mogelijkheden om een verkorte procedure te doorlopen of overbruggingsovereenkomsten af te sluiten. Dit betekent dat we voor 1 januari 2026 voor een groot deel van de percelen voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning een aanbestedingstraject moeten doorlopen. In bijlage 1 is een totaaloverzicht opgenomen de huidige contracten binnen NMD-samenwerking.

Het doel van de Startnotitie inkoop jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning is om de koers voor de komende aanbestedingen vast te leggen. In hoofdstuk 1 gaan we in op de trends die van invloed zijn op komende aanbestedingen en de aandachtspunten uit de huidige contractering. In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten en kaders opgenomen die richtinggevend zijn voor de komende inkooptrajecten van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. De kaders voor deze koers zijn bepaald in samenwerking met de vijf gemeenten en op basis van de ervaringen die we hebben opgedaan met de inkoop van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning in de vorige contracteringsronde. In hoofdstuk 3 is de aanbestedingskalender opgenomen en worden de verschillende fases beschreven van een aanbesteding, waarbij in de bijlagen Overwegingen en checklist per categorie/perceel en een overzicht van de planning en de benodigde capaciteit en expertise is opgenomen.

1.1 Ontwikkelingen die van invloed zijn op de inkoop

De wijze waarop NMD-samenwerking inkoop wordt beïnvloed door verschillende factoren. In deze paragraaf worden een paar van deze invloeden kort benoemd.

- *Hervormingsagenda Jeugd*

De Hervormingsagenda Jeugd is in juni 2023 vastgesteld. Deze bepaalt de nieuwe reikwijdte van de inkoop van jeugdhulp en tegelijkertijd tot een extra opdracht om in te zetten op preventie en normaliseren. Zo zijn er bestuurlijke afspraken in de Hervormingsagenda opgenomen over de inkoop van specialistische jeugdhulp en de standaardisatie van inkoop, kwaliteit en administratie. Dit is van invloed op de schaalgrootte van inkoop ((boven-)regionale inkoop van specialistische Jeugdhulp) en de wijze van contractering (gebruik maken van vastgestelde contractstandaarden)

- *Resultaatgericht werken, bekostigen en beschikken*

Het resultaatgericht werken en specifiek het resultaatgericht beschikken staat onder druk vanwege diverse uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. Ook de vijf gemeenten worden hiermee geconfronteerd en willen graag een oplossing die rechtszekerheid aan de inwoner biedt. Vanwege verwarring over de begrippen ontstaat regelmatig discussie rond de termen: resultaatgericht werken, - bekostigen en - beschikken. In de context van NMD worden deze als volgt begrepen:

- Resultaatgericht werken houdt in dat de ondersteuningsbehoeften en gewenste resultaten van inwoners leidend zijn. Het draait om zelfredzaamheid, participatie, menselijke maat, flexibiliteit en vernieuwing.
- Resultaatgericht inkopen/bekostigen betekent dat contracten focussen op te behalen resultaten (outputgericht). De aanbieder ontvangt een vast maandelijks bedrag voor resultaten per cliënt, met betaaltitels gekoppeld aan resultaten en intensiteit. De aanbieder bepaalt zelf de uitvoeringswijze.
- Resultaatgericht beschikken betekent dat de gemeente een beschikking afgeeft waarin het te bereiken resultaat voor de inwoner staat ('het wat'). De manier waarop dit resultaat wordt bereikt ('het hoe') wordt gezamenlijk door inwoner en zorgaanbieder bepaald

Resultaatgericht werken en bekostigen zijn juridisch haalbaar, maar de uitwerking in de relatie tussen gemeente en inwoner staat onder druk. Dit betreft het resultaatgericht beschikken. Het ontbreken van gedetailleerde beschrijvingen van gewenste resultaten in de beschikking qua omvang en duur is een probleem. Het leidt het tot verwarring bij inwoners over hun rechten. Volgens regelgeving moeten we naast resultaten/doelen ook de omvang in tijd concreet benoemen. Het precies specificeren van tijd heeft invloed op de flexibiliteit van zorgaanbieders bij ondersteuningsinzet. Een beschikking op uren maakt dat aanbieders geen ruimte hebben om tijdelijk wat meer of minder in te zetten.

Een wetsvoorstel voor 'resultaatgericht beschikken' is ingetrokken en de Tweede Kamer heeft een motie aangenomen om vanaf 2024 alleen beschikkingen met tijdsindicaties uit te geven. De uitvoering van deze motie roept nog veel vragen op en heeft praktische uitdagingen.

De VNG werkt aan een advies voor een werkwijze voor 'gepast beschikken' aan gemeenten om rechtszekerheid te kunnen bieden aan cliënten en ruimte te geven aan gemeenten en aanbieders. De NMD-samenwerking wil de resultaten in hun inkoopstrategie integreren, maar de praktische uitvoerbaarheid en timing worden zorgvuldig overwogen. Een gezamenlijk besluit van de gemeenten is het uitgangspunt, met flexibiliteit waar nodig.

De VNG onderzoekt de mogelijkheden binnen de verschillende inkoopvarianten en komt medio december 2023 met een advies. Inmiddels heeft het bandbreedtemodel een eerste toets doorstaan. We verwachten dat we de uitkomsten kunnen meenemen in de verdere uitwerking van de kaders die leiden tot een inkoopstrategie per categorie/perceel.

- *Terugdringen Wlz-Ggz*

Er zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over het terugdringen van de instroom in de Wlz-ggz. Het terugdringen van de instroom in de Wlz-ggz betekent een volumetoename voor de Wmo. De landelijke ambitie is 20% afname van de instroom in Wlz-ggz.

- *Tekorten op de arbeidsmarkt*

In Nederland is er in veel sectoren sprake van tekorten op de arbeidsmarkt. Ook aanbieders van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning ervaren deze krapte. De tekorten op de arbeidsmarkt is één van de factoren voor de wachtlijsten.

- *Huisvesting*

Een tekort aan geschikte huisvesting en kamers beïnvloedt de mogelijkheid voor inwoners om langer thuis te blijven wonen of naar zelfstandige wooneenheden te verhuizen. Daarnaast belemmert het tekort aan huisvesting de doorstroom binnen verblijfslocaties.

- *Inflatie en kostenstijgingen*

Aanbieders krijgen te maken met stijgende kosten door hogere lonen en stijging van andere prijzen (energie, voorraden). Dit wordt (deels) gecompenseerd door de indexatie die is opgenomen in de contracten. De indexatiepercentages zijn hoger dan in de afgelopen jaren, wat leidt tot hogere uitgaven voor gemeenten. Gemeenten zijn verplicht om een reële kostprijs te hanteren.

- *IZA en GALA SPUK-regeling (2023-2026)¹*

De SPUK-regeling (specifieke uitkering) maakt het voor gemeenten mogelijk stevig en meer in samenhang in te zetten op preventie om (intensievere) ondersteuning te voorkomen. Het is de bedoeling dat na 2026 het gemeentelijk preventiebeleid structureel wordt gefinancierd via het Gemeentefonds. Dit kan van invloed zijn op het volume binnen de huidige aanbestedingen.

¹ IZA is het Integraal Zorgakkoord en GALA en Gezond en Actief Leven Akkoord.

1.2. Aandachtspunten huidige contractering

In 2022 zijn quickscans uitgevoerd met als doel om de belangrijkste kansen, knelpunten en verbetermogelijkheden op te halen over de huidige aanbestedingen in Noord- en Midden Drenthe. Deze hebben veel waardevolle informatie opgeleverd, zowel per aanbesteding als in het algemeen. De resultaten vormen mede de basis voor de richtinggevende kaders zoals benoemd. Binnen de quickscans werd gewerkt volgens een vast stramien:

1. Beschrijving van het resultaat/de resultaten
2. Algemene cijfers financieel en bevolking
3. Financieel overzicht NMD-samenwerking voor het betreffende resultaat/de resultaten
4. Aantal inwoners dat gebruik maakte van het betreffende resultaat
5. Constateringen binnen de huidige contractering: financieel, marktverdeling, aantallen, rechtmatigheid, kwaliteit, individuele overeenkomsten en inhoudelijk
6. Aandachtspunten voor de nieuwe aanbesteding
7. Conclusies voor het vervolg (contract ongewijzigd uitdienen, aanpassingen binnen huidige contract, opnieuw aanbesteden)

Hieronder worden de aandachtspunten die uit de quickscans zijn voortgekomen kort toegelicht. Voor de specifieke uitkomsten per perceel wordt verwezen naar bijlage 2.

- *Marktverdeling*

Bij de aanbesteding in 2020 is ingezet op transformatie met als doel dat er tijdig afgeschaald kan worden lichter zorg en ondersteuning. Binnen een aantal percelen is ervoor gekozen om zodanige kwaliteits- en selectiecriteria te hanteren dat een beperkt aantal aanbieders hieraan voldeed. Dit betrof (zeer) specialistische zorg en ondersteuning. De cijfers laten zien dat binnen de meeste percelen een paar grote aanbieders (soms zelfs één) actief zijn die gezamenlijk 50% - 80% van de markt bedienen en daarnaast meerdere kleine aanbieders die één of enkele cliënten hebben. Alleen bij de percelen ambulante begeleiding en dagbesteding is een ander beeld te zien, hier zijn inwoners veel meer verspreid over de gecontracteerde aanbieders.

- *Voorliggende voorzieningen*

Bij sommige percelen is er geen mogelijkheid tot het gebruik van voorliggende voorzieningen, Dat is vooral het geval bij zeer specifieke voorzieningen - zoals het Kinderdagcentrum en het Medisch Orthopedagogisch Centrum - en ondersteuning (inclusief verblijf) op de hogere interventieniveaus. Uit de feedback blijkt dat tegen de tijd dat deze vormen van ondersteuning worden ingezet het voorliggend veld een 'gepasseerd station' is. De ondersteuningsvraag is dan te groot of te complex om door het voorliggend veld opgepakt te worden. Bij andere vormen van ondersteuning waar meer mogelijkheden zijn tot inzet van voorliggende voorzieningen – zoals dagbesteding en basis-ggz – verschilt het voorzieningenniveau en de inzet per gemeente.

- *Afschaling in zorg en ondersteuning*

De ondersteuning in NMD is ingekocht op verschillende interventieniveaus. In principe is er sprake van hoe hoger het interventieniveau, hoe specialistischer de ondersteuning. Inwoners doorlopen niet alle stappen, er wordt altijd gekeken naar welke ondersteuning past bij de ondersteuningsvraag van de inwoner. Echter wanneer de inwoner langdurig(er) ondersteuning ontvangt, is het van belang om te kijken of de betreffende ondersteuning nog wel het meest passend is, of dat er meer of minder specialistische ondersteuning nodig is. Dit heet ook wel op- of afschalen van de ondersteuning. Wanneer ondersteuning is ingekocht op meerdere interventieniveaus (bijvoorbeeld bij basis- en specialistische GGZ) komt uit de quickscans het beeld naar voren dat er nauwelijks wordt afgeschaald naar een lager interventieniveau van individuele-/maatwerkvoorzieningen of (indien aanwezig) het voorliggend veld. Dit beeld kan niet worden onderbouwd op basis van cijfers.

- *Wachttijden en – lijsten*

Bij diverse percelen is er sprake van (lange) wachttijden en/of wachtlijsten voordat de inwoner kan starten met het ondersteuningstraject. Dit verschilt per perceel. Er zijn verschillende oorzaken genoemd, zoals personeelstekort, geen passend aanbod en te weinig doorstroming. Als gevolg van deze wachttijden/-lijsten zien gemeenten vaker crisissituaties ontstaan, doordat de problematiek verergert en/of de situatie escaleert.

- *Passend aanbod voor specifieke doelgroepen*

Binnen verschillende percelen komt naar voren dat passend aanbod voor specifieke doelgroepen wordt gemist in de huidige inkoop. Als concrete doelgroepen worden bijvoorbeeld genoemd: mensen met autisme, mensen die hoogbegaafd zijn en transgenders. Voor sommige doelgroepen (mensen met autisme en hoogbegaafdheid) komt dit vraagstuk bij meerdere percelen terug. Doordat deze ondersteuning niet of onvoldoende is ingekocht ontstaan er wachtlijsten en/of wordt zorg bij niet gecontracteerde aanbieders ingekocht (bijvoorbeeld met een IO).

- *Complexe problematiek*

Ten aanzien van de hogere interventieniveaus komen uit de quickscans signalen dat de problematiek van de inwoner – of van het systeem dat de ondersteuning moet organiseren – daar steeds zwaarder en/of complexer wordt. Hierdoor is het lastig om passend aanbod te vinden. Daarnaast is het van invloed op de ondersteuning die al is ingekocht. Met name wanneer er meer inzet van personeel nodig is op minder mensen ontstaan er; a) langere wachttijden omdat er minder mensen tegelijk geholpen kunnen worden en b) financieringsvraagstukken omdat de tarieven zijn gebaseerd op een x-aantal personeelsleden op x-aantal mensen.

- *Nabijheid*

Het principe dat de inwoner zo nabij mogelijk de ondersteuning ontvangt staat soms op gespannen voet met de ondersteuningsvraag van de inwoner. Zo zijn specialistische vormen van ondersteuning vaak op enkele plekken in de provincie of zelfs landelijk geconcentreerd waardoor nabijheid niet altijd mogelijk is. Maar ook wanneer er een passende vorm van ondersteuning nabij is, maar de voorkeur van de inwoner uitgaat naar ondersteuning wat verder weg.

- *Vervoer naar voorzieningen*

We zien steeds vaker dat het vervoer van de inwoner naar de voorziening een knelpunt vormt. Dit treft vooral de inwoners in de landelijke gebieden waar de ondersteuning niet direct nabij is. In de gesprekken die we daarover voeren met aanbieders blijkt vooral het tarief een aandachtspunt te zijn.

- *Individuele overeenkomsten (IO)*

De inkoop binnen NMD-samenwerking is erop gericht om zodanig zorg en ondersteuning in te kopen dat het merendeel van de inwoners met een ondersteuningsvraag binnen de gecontracteerde zorg kan worden geholpen. Licht waar het kan, intensief waar nodig en zo nabij mogelijk. Wanneer er geen passende zorg is binnen het gecontracteerde aanbod of middels onderaanneming en de inwoner (of zijn omgeving) komt niet in aanmerking of wil geen persoonsgebonden budget (PGB), dan kan een gemeente ervoor kiezen een individuele overeenkomst (IO) af te sluiten met een aanbieder voor deze specifieke ondersteuningsvraag. Dit is bedoeld als een ultimatum remedium. In 2022 heeft NMD-samenwerking een analyse uitgevoerd naar het gebruik van IO's en de geldende werkafspraken. Uit deze analyse is gebleken dat er relatief weinig IO's worden ingezet (146 = 1,25% van alle inzet Jeugd/Wmo), en dat het aantal IO's per gemeente verschilt.

De voornaamste redenen om een IO in te zetten betreft een verwijzing vanuit een gecertificeerde instelling (GI) (21,23%), gevolgd door het verlengen van de indicatie tot een andere aanbieder gevonden is (12,33%) en de overname vanuit een andere gemeente (6,85%). De gehanteerde tarieven kwamen veelal overeen met de tarieven zoals wij die ook in de raamovereenkomsten hanteren. Naar aanleiding van de analyse zijn de werkafspraken geactualiseerd.

- *Afhankelijkheid ontwikkelingen Drenthebreed en 3Noord*

Met name op het gebied van inkoop van ondersteuning voor de Jeugdwet op de hogere interventieniveaus is NMD-samenwerking afhankelijk van ontwikkelingen Drenthebreed en/of op het niveau van 3Noord (Drenthe, Friesland en Groningen). Dit betreft met name vraagstukken rondom 'Verblijf'. De knelpunten waar in NMD tegenaan wordt gelopen zijn niet (alleen) binnen NMD op te lossen, hier liggen Drenthebreed opdrachten voor. Voor de nieuwe inkoop is NMD-samenwerking daarom afhankelijk van de uitkomsten van deze opdrachten.

- *Kwaliteit en rechtmatigheid*

Alleen aanbieders die voldeden aan de kwaliteitseisen van het Drents Toetsingskader Wmo en Jeugdzorg 2019² konden na de aanbesteding 2020 een contract ondertekenen. Deze werkwijze heeft er mogelijk aan bijgedragen dat er over het algemeen geen grote signalen over de kwaliteit van zorg binnen zijn gekomen. Binnen alle percelen komen wel eens signalen binnen over de kwaliteit van zorg en de rechtmatigheid, maar zowel qua hoeveelheid als qua zwaarte van het signaal zijn dit er bij de meeste percelen relatief weinig. Daar waar sprake was van zodanig onvoldoende kwaliteit van zorg zijn in de afgelopen jaren geen inwoners meer geplaatst en/of contracten met betreffende aanbieders ontbonden. In andere gevallen zijn verbetertrajecten ingezet.

- *Vormen van financiering*

In de inkoopprocedures die tot nu toe zijn gevoerd is gekozen voor financiering op resultaat (outputgericht) of in tijdseenheden (inspanningsgericht). Dit zijn twee van de drie hoofdmodellen die in het sociaal domein veel worden gebruikt. Het derde bekostigingsmodel betreft taakgerichte bekostiging waarbij de opdrachtgever een integraal budget per aanbieder of per gebied voor alle aanbieders verstrekt. Dit budget is gekoppeld aan een taak of opdracht. Voor de komende aanbestedingen moet worden heroverwogen welke vorm van financiering in de huidige ontwikkelingen het meest passend is. Dit doen we aan de hand van de afwegingskaders.

- *Aanbestedingen en percelen*

Bij de inkoop van 2020 is bewust gekozen voor gezamenlijke inkoop voor Jeugdwet en Wmo en te werken met specifieke aanbestedingen (i.p.v. clustering van verschillende aanbestedingen onder thema's). Tijdens de quicskcans is gebleken dat clustering van meerdere percelen in een aantal gevallen meer passend kan zijn. Dit wordt meegenomen in de evaluaties.

- *Ruimte voor verbinding met aanpalende beleidsgebieden: voorliggend veld, algemene voorzieningen, onderwijs*

Maatwerk- of individuele voorzieningen staan niet op zichzelf. Vaak heeft de inwoner naast de maatwerk- of individuele voorziening behoefte aan of baat bij andere ondersteuning. In de contracten moet ruimte (blijven) om deze verbindingen mogelijk te maken en daar waar mogelijk te stimuleren.

² <https://nmdsamenwerking.nl/toezicht-en-kwaliteit/toetsingskader-wmo-en-jeugdzorg/>

2. Uitgangspunten en kaders inkoop Jeugdwet en Wmo

In dit hoofdstuk zijn de uitgangspunten (2.1.) en de kaders (2.2.) voor de inkoop in de komende jaren opgenomen.

2.1. Uitgangspunten

De keuzes die gemaakt gaan worden in de inkooptrajecten moeten versterkend zijn aan de inhoudelijke opgaven. Hiervoor zijn de onderstaande zes uitgangspunten geformuleerd:

1. Het perspectief van de inwoner staat centraal.
2. 1 gezin – 1 plan – 1 regisseur.
3. Inwoners, gemeenten en aanbieders werken samen op basis van vertrouwen.
4. Ondersteuning voor alle inwoners die het nodig hebben is effectief en in goede samenhang met het netwerk van de inwoner en andere ondersteuning die geleverd wordt.
5. Passende ondersteuning wordt zo nabij mogelijk georganiseerd.
6. Er is kwalitatief goede en kwantitatief voldoende passende ondersteuning binnen een flexibele infrastructuur van (informele en formele) voorzieningen.

2.2. Kaders Inkoop Jeugdwet en Wmo

De NMD-gemeenten staan gezamenlijk voor de opgave om voor haar inwoners kwalitatief goede en betaalbare ondersteuning beschikbaar te hebben. Om dit te kunnen realiseren is het belangrijk dat er commitment is op de uitgangspunten voor de inkoop die NMD-samenwerking namens de vijf gemeenten organiseert.

De opbrengsten van de quickscans (analyse van data en de gesprekken met de medewerkers van de Toegang, beleid, juristen, en informatiemanagers van de vijf gemeenten) en de regionale en landelijke ontwikkelingen hebben geleid tot de volgende kaders:

1. *We werken samen in NMD-verband*

NMD-samenwerking is een inkooporganisatie van vijf gemeenten. De NMD-samenwerking streeft naar deelname van alle vijf de gemeenten bij de inkoop van individuele en maatwerkvoorzieningen op grond van de Jeugdwet en Wmo. Door samen te werken is het volume binnen NMD groot genoeg om interessant te zijn voor aanbieders, maar ook weer niet te groot, waardoor we goed invulling kunnen geven aan partnerschap en korte lijnen kunnen onderhouden. Daarbij houdt NMD-samenwerking de mogelijkheid open om in geografische percelen (per gemeente) te werken. De deelnemende gemeenten hebben overigens in elk nieuw inkooptraject de keuze of zij al dan niet willen deelnemen aan het betreffende inkooptraject.

Op een aantal percelen is het noodzakelijk om op een grotere schaal in te kopen dan de NMD-regio en gezamenlijk op te trekken met andere regio's. Dit geldt voor een aantal percelen voor jeugdhulp alsook voor Beschermd Wonen. Landelijk zijn hierin ontwikkelingen met een verplichtend karakter om regionaal samen te werken. De NMD-gemeenten blijven in deze ontwikkelingen gezamenlijk optrekken. De opdracht aan NMD-samenwerking en de vastgestelde uitgangspunten worden aangepast daar wanneer de ontwikkelingen dit vragen.

2. *We maken maatwerk mogelijk*

De NMD-gemeenten bieden maatwerk aan inwoners. De inwoner staat centraal. De ondersteuning is afgestemd op de persoonlijke situatie en mogelijkheden van de inwoner, licht waar mogelijk, zwaar waar nodig. We omarmen daarbij het gedachtengoed van 'positieve gezondheid'. Deze benadering draagt bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. De uitgangspunten zijn gericht op veerkracht, zeggenschap en eigen regie. De ondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats in de eigen leefomgeving en zo nabij mogelijk. NMD-samenwerking maakt middels de inkoop het gewenste maatwerk mogelijk. Ook ervaringskennis van inwoners wordt daarbij benut.

3. Onze aanpak is resultaatgericht

De NMD-gemeenten werken resultaatgericht en per categorie of perceel wordt bepaald welk bekostigingsmodel wordt gebruikt als instrument om het resultaat te bevorderen. Het Ketenbureau I-domein schrijft hierin drie uitvoeringsvarianten voor; taakgericht, outputgericht of inspanningsgericht. Bij alle drie varianten is het mogelijk om te sturen op de resultaten. Ten aanzien van het resultaatgericht beschikken heeft de Centrale Raad van Beroep geconstateerd dat dit de rechtszekerheid van inwoners onvoldoende waarborgt. De VNG werkt aan een handreiking om te komen tot gepast beschikken voor de genoemde uitvoeringsvarianten. De volgende uitgangspunten worden hierbij gehanteerd:

- De beschikking biedt rechtszekerheid
- De beschikking is begrijpelijk en toegankelijk
- De beschikking is situationeel flexibel.
- De handreiking biedt een passende werkwijze voor de genoemde uitvoeringsvarianten
- Het beperkt onnodige administratieve lasten

4. We ontwikkelen per categorie/perceel een inkoopstrategie op maat

Om maatwerk te kunnen bieden, is per categorie of per perceel de juiste inkoopbenadering nodig. Hierbij houden we rekening met lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen die van invloed zijn. Zo kan er voor het ene perceel gewerkt worden met meerdere aanbieders en is het bij een ander perceel wenselijk om met een klein aantal aanbieders te werken. Per categorie/perceel wordt onderzocht welke vorm van inkoop en bekostiging en in samenhang met andere categorieën /percelen het best passend is. Om de inkoopstrategie per perceel vast te stellen, wordt er gewerkt met een afwegingskader waarin alle onderwerpen zijn opgenomen die van belang zijn voor het bepalen van de inkoopstrategie, zoals de (geografische) schaal waarop de ondersteuning wordt ingekocht, de bekostigingssystematiek, het aantal aanbieders, etc. Bij een koerswijziging in het inkoop- en bekostigingsmodel zijn praktische uitvoerbaarheid en timing van de verandering ten opzichte van onder andere de invoering van de hervormingsagenda jeugd zwaarwegende overwegingen om te bepalen of dit een verstandige keuze is. Het uitgangspunt is dat de vijf gemeenten een gezamenlijk besluit nemen en waar nodig temporiseren. Het afwegingskader is in bijlage 3 opgenomen.

5. We voeren regie op de ingezette ondersteuning

We voeren regie op het behalen van de resultaten. Afhankelijk van het gekozen inkoop- en bekostigingsmodel wordt dit op verschillende aggregatieniveaus uitgevoerd.

6. We investeren in strategisch partnerschap

De NMD-gemeenten zijn verantwoordelijk voor passende en kwalitatief goede ondersteuning aan hun inwoners. Dat vraagt om commitment en samenwerking met de aanbieders, vanuit gedeelde belangen. NMD-samenwerking investeert in de doorontwikkeling van strategisch partnerschap met gecontracteerde aanbieders, om samen de uitdagingen in het sociaal domein aan te gaan. NMD-samenwerking voert op basis van vertrouwen de dialoog met aanbieders over kwaliteit, doelstellingen, prestaties en ontwikkelingen. Er is een langdurig partnerschap tussen aanbieders en gemeenten. NMD-samenwerking gaat, waar dit passend is, langdurige contracten met aanbieders.

7. We toetsen kwaliteit aan de voorkant en gedurende de overeenkomst

Voorafgaand aan de contractering toetst NMD-samenwerking de kwaliteit van de aanbieder. Ook tijdens de looptijd van de contracten blijft NMD-samenwerking de kwaliteit van de ondersteuning toetsen en monitoren. De personeelseisen worden per perceel bepaald. Vanwege de arbeidsmarkttekorten bij aanbieders vraagt dit extra aandacht. Hierin wordt onder andere de positie van ervaringsdeskundigen meegenomen.

8. We kopen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend in

NMD-samenwerking koopt rechtmatig, doelmatig en doeltreffend in zodat gemeenschapsgeld op controleerbare en verantwoorde wijze wordt aangewend en besteed. NMD-samenwerking draagt zorg voor de realisatie van een effectief gebruik van middelen zodat zorggeld wordt besteed aan passende zorg. Dit gebeurt door enerzijds ruimte te geven aan aanbieders en anderzijds de voortgang en de kwaliteit te bewaken.

9. We stimuleren innovatie en transformatie

Het huidige innovatiefonds en de bestaande regeling en werkwijze worden geëvalueerd. De NMD-gemeenten en NMD-samenwerking gaan met aanbieders in gesprek over de vragen, dilemma's en uitdagingen die er lokaal of regionaal spelen, en onderzoeken gezamenlijk waar kansen en mogelijkheden liggen op het gebied van innovatie en transformatie. Wij verwachten dat aanbieders hun creativiteit en innovatievermogen aanwenden om tot vernieuwende oplossingen te komen.

10. We werken kostenbewust

De beheersing van kosten is belangrijk om de zorg betaalbaar en beschikbaar te houden, waarbij de optimale verhouding tussen kosten, opbrengsten en kwaliteit centraal staat. We hanteren reële kostprijzen voor zowel jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

11. We zetten in op het terugdringen van administratieve lasten

De NMD-gemeenten hebben extra aandacht voor het terugdringen van administratieve lasten zowel intern als bij aanbieders. NMD-samenwerking verlicht deze lasten door onder andere proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Waar nodig wordt gebruik gemaakt van standaardisatie.

12. We zien maatwerkvoorzieningen als onderdeel van een bredere keten

NMD-samenwerking koopt individuele- en maatwerk voorzieningen in op grond van de Jeugdwet en de Wmo. Deze voorzieningen zijn onderdeel van een bredere keten. Het is van belang dat voorliggende voorzieningen vanuit de NMD-gemeenten in samenhang met deze voorzieningen georganiseerd worden. Een samenhangende dienstverlening, waarbij het aanbod in de keten goed op elkaar is afgestemd is essentieel om passende ondersteuning te kunnen bieden aan inwoners. De inkoop van individuele- en maatwerkvoorzieningen vindt in samenhang binnen en aansluitend op deze keten plaats.

13. We kopen maatschappelijk verantwoord in

Er is aandacht voor de effecten van de inkoop op milieu en sociale aspecten. Inkoop is een effectief instrument om impact te maken (bijvoorbeeld stimuleren van circulariteit en social return). Opdrachtnemers geven uitvoering aan de beginselen van goed werkgeverschap. De vraag naar duurzame, sociale en innovatieve producten en diensten motiveert marktpartijen om aanbod te verduurzamen en te innoveren. Bijvoorbeeld door verduurzaming van vastgoed, toepassen van energieverlagende maatregelen en duurzaam en CO₂-vrij vervoer. We gaan het maken van excessieve winsten tegen door per categorie/ perceel een maximaal winstpercentage in te stellen.

14. We sluiten contracten af waarmee we kunnen inspelen op ontwikkelingen

Er is binnen de contracten ruimte om in te kunnen spelen op inhoudelijke en financiële ontwikkelingen, zoals wijzigingen van landelijk beleid, krapte arbeidsmarkt en schaarste voorzieningen. NMD-samenwerking maakt, waar dit passend is, tussentijdse toetreding van aanbieders mogelijk. Op deze manier kan er ingespeeld worden op actuele ontwikkelingen zoals de Hervormingsagenda Jeugd.

3. Aanbestedingskalender

3.1. Fasen van inkoop

Bij elke inkoop zijn de volgende algemene fasen te onderscheiden:

1. *Evaluatie*

In deze fase wordt het huidige contract onder de loep genomen. Wat waren de ambities, doelstellingen en zijn deze verwachtingen gerealiseerd. Het doel van deze fase is te leren van het verleden en dit mee te nemen in het nieuwe inkoopproces.

2. *Visie- en beleidsvorming*

Daarnaast wordt er vooruitgeblikt op wat er in de toekomst vereist is en hoe dit bereikt kan worden. Hierbij wordt de gewenste situatie beschreven en worden inhoudelijke richtlijnen geformuleerd die bepalend zijn voor de inkoop. De gemaakte keuzes worden gemaakt aan de hand van de overwegingen en checklist zoals opgenomen in bijlage 3.

3. *Inkoopstrategie categorie/perceel*

Wanneer de exacte behoefte is vastgesteld, is de volgende stap het formuleren van een inkoopstrategie. In deze inkoopstrategie wordt aan de hand van de leidende principes en kaders het inkoopproces voor het specifiek perceel of categorie bepaald. Daarnaast worden in deze strategie alle gemaakte keuzes zowel op inhoud als procedureel, hierin vastgelegd. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de Kraljic-matrix (bijlage 4). Het model helpt om inzicht te krijgen in de toeleveringsrisico van een dienst in verhouding tot de kosten van de betreffende dienst. In bijlage 5 zijn de uitgaven inkoop jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning in 2022 ter informatie opgenomen.

De concept inkoopstrategie wordt per categorie/perceel voorgelegd aan het bestuurlijk overleg NMD met de vraag of alle vijf gemeenten deelnemen aan de inkoop. Indien gewenst kan de bestuurder dit ook voorleggen aan zijn/haar college.

4. *Programma van eisen*

Het programma van eisen is onderdeel van het inkoopdocument, waarin is opgenomen: doelstelling van de inkoop, de huidige situatie, gewenste situatie, minimale eisen en informatie over de procedure. Het programma van eisen is waaraan de aanbieders voorafgaand, tijdens en na de inkoop op worden getoetst.

5. *Kostprijsonderzoek*

Gemeenten zijn verplicht om reële kostprijzen te hanteren. Om deze reële kostprijzen te kunnen bepalen is het gebruikelijk om zogeheten 'kostprijsonderzoeken' uit te laten voeren. De uitkomsten van deze kostprijsonderzoeken zijn medebepalend voor het vaststellen van het tarief.

6. *Inkoop/aanbesteding*

Het Inkoopdocument inclusief het Programma van Eisen dient te worden vastgesteld door de colleges. Na vaststelling van deze documenten kunnen de documenten worden gepubliceerd en de procedure worden opengesteld.

Er wordt in deze fase gesproken over inkoop/aanbesteden. Inkoop is breder dan aanbesteden. Onder inkoop wordt ook verstaan de (semi-) open house procedure en inbesteden (in eigen beheer laten uitvoeren). Aanbesteden betreft alle procedures volgend uit de Aanbestedingswet 2012 (waaronder de SAS-procedure, Sociale en andere specifieke diensten).

7. *Implementatie*

Na afronding van de inkoopprocedure dient het contract te worden geïmplementeerd. Denk hierbij aan de administratieve implementatie, eventueel omzetten van cliënten naar nieuwe/andere aanbieders en het scholen van Toegangsmedewerkers in de nieuwe afspraken.

3.2. Aanbestedingskalender

In bijlage 6 is de aanbestedingskalender opgenomen waarin de planning is opgenomen voor de aanbesteding van 17 percelen. Hierbij moet de kanttekening worden gemaakt dat er een aantal onzekerheden zijn waardoor in de toekomst van deze planning kan worden afgeweken. Zo kunnen er wijzigingen doorgevoerd worden als gevolg van landelijk beleid zoals de Hervormingsagenda Jeugdwet en regionale samenwerking inkoop jeugdhulp. Gemiddeld neemt dit hele proces achttien maanden in beslag. Een groot deel van de contracten binnen NMD-samenwerking lopen af op 31 december 2025. Het is wenselijk om de diverse aanbestedingen te spreiden om de druk op de beschikbare capaciteit en expertise te verdelen. In aansluiting op deze aanbestedingskalender is in bijlage 7 een overzicht opgenomen van de benodigde capaciteit van zowel NMD-samenwerking als ook de vijf gemeenten. Voor de komende jaren koerst NMD-samenwerking op meer spreiding van de aanbestedingen waarbij de ingangsdatum van contracteren kan variëren van ca. 1 januari 2025 tot uiterlijk 1 januari 2026.

Op dit moment vindt er door NMD-samenwerking een verkenning plaats met het Prestatie Management Team (PMT) uit de regio Zuid-Drenthe naar de overeenkomsten en verschillen tussen de contracten voor individuele voorzieningen (Jeugdwet). Deze verkenning vindt plaats vanuit de intentie om, voorsortierend op de Hervormingsagenda, een aantal aanbestedingstrajecten voor individuele voorzieningen (Jeugdwet) samen op te gaan pakken.

De voorziening Beschermd wonen is door NMD-samenwerking voor negen gemeenten ingekocht. Begin 2022 hebben de negen colleges besloten dat vanaf 2026 de vier gemeenten in Zuidwest de inkoop zelfstandig uitvoeren. Er zijn echter meerdere ontwikkelingen die ertoe geleid hebben dat Zuidwest met NMD-samenwerking een gezamenlijke verkenning starten en inkoopstrategie opstellen voor Beschermd wonen. Afhankelijk van de uitkomsten wordt aan de negen colleges voorgelegd of en hoe de negen gemeenten hierin samenwerken.

Bijlage 1. Overzicht huidige contracten NMD-samenwerking

Nr.	Inkoop	Looptijd	Welke schaal ingekocht	Verlengbaar
1.	Jeugdhulp Plus	2019 - 2023	Inkoopregio's NMD-samenwerking en Zuid	Nee
2.	Schoon en leefbaar huis (Aa & Hunze, Assen, Tynaarlo)	2020 - 2023	NMD-samenwerking	Nee
3.	Ambulante begeleiding (incl. AB Maatschappelijke Opvang)	2020 - 2025	NMD-samenwerking (NMD/ZWD, 9 gemeenten)	Nee
4.	Ambulante intensieve gezinsbehandeling (IAG)	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
5.	Ambulante gezinsbehandeling	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
6.	Basis- en specialistische GGZ	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
7.	Beschermde Wonen en Thuiswonen+	2020 - 2025	NMD/ZWD, 9 gemeenten	Nee
8.	Behandeling met verblijf	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
9.	Dagbesteding	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
10.	Gezinshuis	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
11.	Kinderdagcentra (KDC)	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
12.	Logeren	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
13.	Medisch orthopedagogisch centrum (MOC)	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
14.	Specialistische GGZ Instellingen	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
15.	Time Out	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
16.	Vaktherapie	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
17.	Verblijf met begeleiding	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
18.	Verblijf met intensieve begeleiding	2020 - 2025	NMD-samenwerking	Nee
19.	Hulpmiddelen (Wmo)	2022 - 2026	NMD-samenwerking	Ja, 2x 1 jaar
20.	Jeugdbescherming- en Jeugdreclasseringsmaatregelen	2022 - 2025	Inkoopregio's NMD-samenwerking en Zuid	Ja, 2x 1 jaar
21.	Pleegzorg	2022 - 2025	Inkoopregio's NMD-samenwerking en Zuid	Ja, 2x 1 jaar
22.	Spoedrespijtzorg (pilot)	07/22 – 07/23	NMD-samenwerking	Nee
23.	Begeleid Kamer Wonen (Wmo)	09/22 – 08/23	NMD-samenwerking	Ja, 1 jaar
24.	Dyslexie	2023 - 2026	NMD-samenwerking	Ja, 2x 1 jaar
25.	Huishoudelijke Ondersteuning	2024 - 2025	NMD-samenwerking	Ja, 2x 2 jaar

Bijlage 2: Quickscans en infographics

In de tweede helft van 2022 heeft NMD-samenwerking 17 contractevaluaties uitgevoerd middels een quickscan. Er is gekozen voor percelen die in 2020 zijn aanbesteed en aflopen op 31 december 2025:

1. Logeren	10. Intensieve Ambulante Gezinsbehandeling (IAG)
2. Kinderdagcentrum (KDC)	11. Behandeling met verblijf
3. Medisch Orthopedagogisch Centrum (MOC)	12. Beschermd Wonen
4. Dagbesteding	13. Thuiswonen+
5. Ambulante begeleiding (excl. Maatschappelijke Opvang)	14. Verblijf met Begeleiding
6. Gezinshuis	15. Verblijf met Intensieve Begeleiding
7. Basis- en specialistische GGZ	16. Vaktherapie
8. Specialistische GGZ-instellingen	17. Time-Out
9. Ambulante Gezinsbehandeling	

Het doel was om te onderzoeken of de huidige contracten (cluster contracten) voldoen aan de gestelde eisen en wensen en eventueel bij te sturen waar mogelijk.

De quickscans werden uitgevoerd aan de hand van de volgende vragen:

1. Beschrijving van het resultaat/de resultaten
2. Algemene financiële en bevolkingscijfers voor NMD
3. Financieel overzicht NMD-samenwerking voor het betreffende resultaat/de resultaten
4. Aantal inwoners dat gebruik maakte van het betreffende resultaat
5. Constateringen binnen de huidige contractering: financieel, marktverdeling, aantallen, rechtmatigheid, kwaliteit, individuele overeenkomsten en inhoudelijk
6. Aandachtspunten voor de nieuwe aanbesteding
7. Conclusies voor het vervolg (contract ongewijzigd uitdienen, aanpassingen binnen huidige contract, opnieuw aanbesteden)

Aan deze quickscans namen beleidsmedewerkers, contractmanagers, informatiemanagers, kwaliteitsmanagers, regisseur Beleid en regisseur Contractteam deel. Aan de Toegangen en beleidsmedewerkers van de vijf NMD-gemeenten is input gevraagd middels vragenlijsten. De uitkomst was een overzicht van noodzakelijke acties op korte en lange termijn binnen de huidige contracten en aandachtspunten voor de nieuwe inkoop.

De uitkomsten zijn verwerkt in infographics. Deze zijn als apart bestand bijgevoegd.

Bijlage 3: Overwegingen en checklist per categorie/perceel

Tijdens de visie- en beleidsvormingsfase wordt antwoord gegeven op de volgende vragen. De antwoorden worden verwerkt in de inkoopstrategie.

Overwegingen

- *Maatwerk*

Om maatwerk te kunnen bieden, is per categorie of per perceel de juiste inkoopbenadering nodig. Per perceel wordt onderzocht welke vorm van inkoop en financiering het best passend is. Om de inkoopstrategie per perceel vast te stellen, wordt er gewerkt met een checklist waarin de onderwerpen zijn opgenomen die van belang zijn voor het bepalen van de inkoopstrategie, zoals de (geografische) schaal waarop de ondersteuning wordt ingekocht, de bekostigingssystematiek, het aantal aanbieders, etc. Per onderwerp wordt een overweging gemaakt wat voor dat inkooptraject de meest passende keuze is. De checklist is hieronder opgenomen.

- *Resultaatgericht werken en gepast beschikken.*

In afwachting van het advies dat de VNG medio december 2023 oplevert verwachten we meer duidelijkheid te verkrijgen over het bieden van rechtszekerheid bij taakgericht en outputgericht inkopen. Een zorgvuldige communicatie met de inwoner levert een bijdrage aan de onderbouwing van de ondersteuning die nodig is om het resultaat te behalen.

- *Advies VNG (in voorbereiding).*

Een proces en beschikkingsvorm voor elke uitvoeringsvariant in lijn met de opgave en het toetsingskader. Landelijk wordt er – samen met gemeenten en aanbieders die voorbeelden hebben aangereikt – gewerkt aan de uitwerking van een proces en beschikkingsvorm voor elke uitvoeringsvariant (inspannings-, resultaat- en taakgericht). De verwachting is dat een handreiking medio december 2023 gepresenteerd wordt.

- *Werken met bandbreedtes*

Als een mogelijk alternatief voor resultaatgericht beschikken is door een groep van gemeenten en aanbieders een alternatief uitgewerkt: het Bandbreedte model. Dit model is inmiddels van een eerste juridische toets voorzien. Deze toets leert dat het Bandbreedtemodel een bruikbare werkwijze kan zijn. Hiervoor moet wel worden voldaan aan enkele randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden dienen de juiste context te scheppen. Met de initiatiefnemers en een jurist wordt dit verder opgepakt.

Het werken met bandbreedtes geeft meer ruimte maar kan juridische onzekerheid blijven geven. De VNG en het ketenbureau onderzoeken op dit moment welke randvoorwaarden nodig zijn om rechtszekerheid te bieden.

- *Koerswijzigingen*

Wanneer gekozen wordt voor een andere uitvoeringsvariant dan de huidige (resultaatgericht) betekent dit een koerswijziging. Het heeft niet de voorkeur om een koerswijziging voor korte duur in te zetten. Dit vraagt een investering van aanbieders om anders te werken. De praktijk leert dat dit gemiddeld twee jaar duurt. Dit kan ten koste gaan van de uren die eigenlijk voor zorg ingezet moeten worden. Daarnaast vergt een koerswijziging veel tijd en aanpassingen van toegangen, backoffices en contract-/ kwaliteitsmanagement. Zorgvuldigheid en praktische uitvoerbaarheid zijn van belang en waar nodig temporiseren.

- *Inwoner staat centraal*

Het risico bestaat dat inwoners als gevolg van de nieuwe inkoop ook nadelige gevolgen zullen ondervinden. Denk bijvoorbeeld aan de vertrouwde aanbieder die in een nieuwe aanbesteding niet gegund wordt, waardoor de zorg voortaan door een nieuwe aanbieder wordt geleverd. Veranderen zonder te veranderen is niet mogelijk, ook voor de inwoner zijn veranderingen onontkoombaar. Maar er zal aandacht zijn om de gevolgen zo beperkt mogelijk te houden en de continuïteit te borgen c.q. de inwoner daarover goed te informeren en waar nodig begeleiding te bieden.

- *Momentum*

De consequenties van de hervormingsagenda zijn in elk geval verplichte samenwerking en vaste producten. De vraag is hoe verstandig het is om nu een koerswijziging door te voeren? Het gebrek aan duidelijkheid over verplichte samenwerking in de Hervormingsagenda rechtvaardigt terughoudendheid op dit moment bij het implementeren van een ander uitvoeringsvariant, om te voorkomen dat we op een later tijdstip opnieuw moeten overstappen naar een andere uitvoeringsvariant.

- *Domeinoverstijgend/bredere keten.*

Maatwerk- of individuele voorzieningen staan niet op zichzelf. Vaak heeft de inwoner naast de maatwerk- of individuele voorziening behoefte aan of baat bij andere ondersteuning. Het zodanig vormgeven van de inkoop waardoor er ruimte is verbindingen mogelijk te maken en daar waar mogelijk te stimuleren en op- en afschaling mogelijk te maken.

Checklist

Inkoop: schaal, procedure en financiering

- Op welke schaal wordt ingekocht (5, 9 of 12 gemeenten)?
- Welke inkoopprocedure?
- Welke bekostigingssystematiek?
- Is er prijsdifferentiatie nodig tussen aanbieders, bijvoorbeeld een extra tarief i.v.m. ondersteuning inwoners met zwaardere problematiek?)
- Welke indexatiesystematiek?
- Hoeveel flexibiliteit is in het contract nodig? Denk hierbij aan; financieel, tussentijdse toetreding, transformatie, tussentijdse te voorziene ontwikkelingen.
- Hoe wordt de SROI toegepast (incl. percentage en (inspannings)verplichting)?
- Hoe wordt verantwoordelijk maatschappelijk ondernemen (MVO) vormgegeven?
- Welk administratieprotocol is van toepassing?

Aanbieders

- Hoeveel aanbieders zijn er nodig?
- Is het noodzakelijk dat de voorziening nabij de inwoner is?
- Moeten aanbieders specifieke doelgroepen bedienen?
- Inzet hoofd- en onderaannemers?
- Is het mogelijk een flexibele schil tussen aanbieders te creëren met betrekking tot de inzet van personeel?

Eisen

- Welke kwaliteitseisen gelden voor de aanbieders?
- Welke personeelseisen worden gesteld? Denk hierbij aan; Inzet BBL'ers, inzet ervaringsdeskundigen, functiemix, percentages etc.
- Welke eisen worden aan aanbieders gesteld om samenwerking in de keten te realiseren?
- Is er ruimte voor éénpitters/ kleine bedrijven? Zo ja, zijn de eisen zo gesteld dat zij ook kunnen inschrijven?
- Welke knelpunten en opvallendheden zijn er vanuit de quickscan en/of evaluatie?
- Hoe wordt er gestuurd op wachtlijst/wachttijd?
- Hoe is het vervoer van en naar de locatie geregeld en bekostigd?
- Welke invloed heeft het component huisvesting op de levering van ondersteuning en welke maatregelen kunnen eventueel contractueel worden genomen om de invloed te beperken?
- Dragen de gestelde vragen en eisen bij aan het organiseren van een dekkend aanbod?
- Hoe wordt transformatie vormgegeven in deze aanbesteding?
- Hoe wordt innovatie vormgegeven in deze aanbesteding?

Bijlage 4: Kraljic-matrix

Toelichting op de Kraljic-matrix

Om inzicht te krijgen in de inkoopportfolio van NMD-samenwerking en te kunnen bepalen welke inkoopstrategie het beste past, kan gebruik worden gemaakt van de Kraljic-matrix. De matrix is in 1983 door Peter Kraljic ontwikkeld en wordt nog steeds wereldwijd toegepast. Het model helpt om inzicht te krijgen in de toeleveringsrisico van een dienst in verhouding tot de kosten van de betreffende dienst. Dit inzicht helpt om te bepalen welke inkoopstrategie wordt gehanteerd.

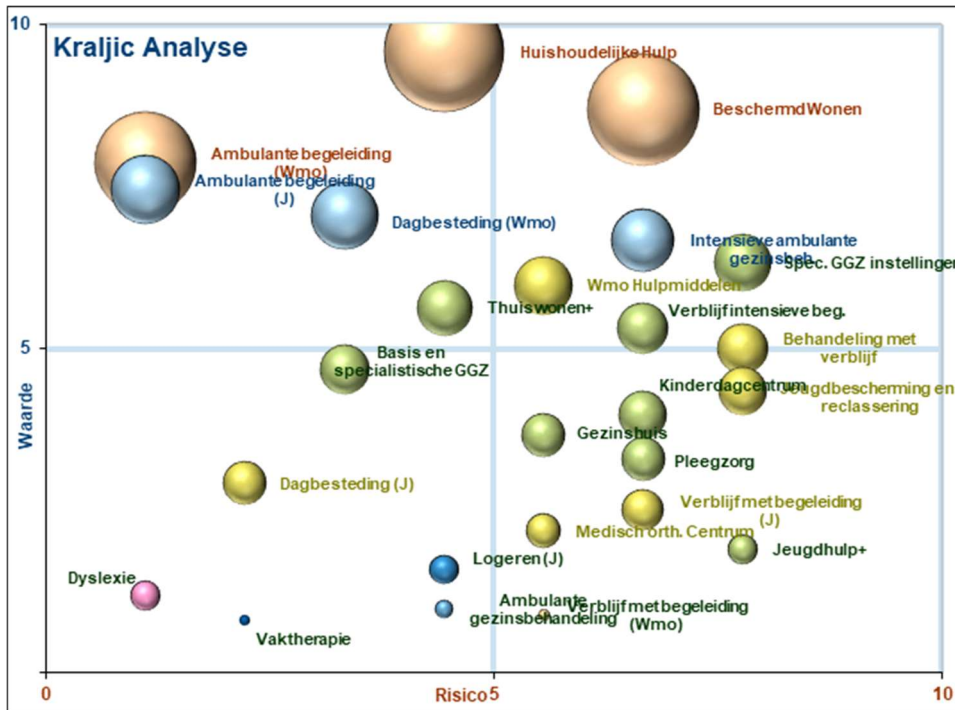
De Kraljic-matrix kent de volgende vier kwadranten:

- *Hefboomproducten (linksboven)*
Hefboomproducten zijn diensten die makkelijk te verkrijgen zijn en waar meerdere aanbieders aanwezig zijn. Het toeleveringsrisico is daarom laag. Het aantal diensten dat wordt ingekocht is bij hefboomproducten relatief hoog waardoor de invloed op het financieel resultaat groot is. Doordat er meerdere aanbieders zijn, zijn prijzen en voorwaarden goed onderhandelbaar.
- *Strategische producten (rechtsboven)*
Strategische producten zijn diensten die bij slechts één of enkele aanbieders afgenomen kunnen worden. De toelevering of uitvoering van deze diensten is in belangrijke mate afhankelijk van de positie en het beleid van de aanbieder. De kosten van de diensten zijn relatief hoog, waardoor de invloed op het financieel resultaat groot is. Door te streven naar partnerschap en een goede samenwerking kunnen goede contracten worden afgesloten die voor beide partijen gunstig zijn.
- *Routineproducten (linksonder)*
Routineproducten zijn diensten waarbij er sprake is van een groot aanbod en meerdere aanbieders. Het toeleveringsrisico is daarom laag. De totale kosten van de ingekochte diensten is bij routineproducten relatief laag, waardoor de invloed op het financieel resultaat gering is. Doordat er meerdere aanbieders zijn, en er een groot aanbod is, is het van belang om de processen zo eenvoudig mogelijk en de administratieve lasten zo laag mogelijk te houden.
- *Knelpuntproducten (rechtsonder)*
Knelpuntproducten zijn diensten die bij slechts één of enkele aanbieders afgenomen kunnen worden. Het toeleveringsrisico is daardoor groter. De totale kosten van de ingekochte diensten zijn relatief laag, waardoor de invloed op het financieel resultaat gering is. Doordat het toeleveringsrisico hoog is, is het van belang om beschikbaarheid en tijdige levering te garanderen middels goede contracten en/of op zoek te gaan naar mogelijke alternatieven.

De Kraljic-matrix heeft aan de basis van de inkoop 2020 gestaan; op basis daarvan is de strategie bepaald.

Kraljic-matrix voor contracten NMD-samenwerking

Eind 2022 heeft de meest recente analyse op basis van de Kraljic-matrix plaatsgevonden. Dit levert het volgende beeld op:

De Kraljic-matrix laat zien in welk kwadrant de verschillende contracten vallen.

De contracten in de bovenste helft van de Waarde as (>5) bevat 80% van de uitgaven in NMD-samenwerking. De contracten in de onderste helft (<5) bevat 20% van de uitgaven in NMD-samenwerking.

De Risico as geeft het gemiddelde risico weer gebaseerd op impact, schaarste en omschakeling. De contracten binnen NMD-samenwerking kennen op dit moment geen hoog risico. Alleen middel of laag. Hoewel de meeste contracten een 'Middel'-risico kennen, is de financiële impact van de contracten met een 'laag'-risico iets groter (53%). In de tabel op de volgende pagina zijn de bedragen en de toegekende waardes opgenomen.

Nr	Top 25 Inkoop Categorieën	EUR of %	EUR	Risico	Impact proces	Schaarste	Omschakeling
			50% 80% 95% 100%	3 Hoog 2 Middel 1 Laag 0 Geen	Welke gevolgen heeft een verstoring van de aanlevering van de producten / diensten?	In welke mate zijn er alternatieve producten of leveranciers beschikbaar?	Hoe snel en moeiteloos kan de organisatie omschakelen naar een alternatie?
			Deze niet invullen	V	V	V	
1	Huishoudelijke Hulp	€ 17.163.920	17%	1,3 Laag	1 Laag	2 Middel	1 Laag
2	Beschemd Wonen	€ 14.483.631	32%	2,0 Middel	2 Middel	2 Middel	2 Middel
3	Ambulante begeleiding (Wmo)	€ 12.121.608	44%	0,3 Geen	1 Laag	0 Geen	0 Geen
4	Ambulante begeleiding (J)	€ 5.532.484	50%	0,3 Geen	1 Laag	0 Geen	0 Geen
5	Dagbesteding (Wmo)	€ 5.382.419	55%	1,0 Laag	1 Laag	1 Laag	1 Laag
6	Intensieve ambulante gezinsbeh.	€ 4.841.004	60%	2,0 Middel	2 Middel	2 Middel	2 Middel
7	Spec. GGZ instellingen	€ 3.921.232	64%	2,3 Middel	3 Hoog	2 Middel	2 Middel
8	Wmo Hulpmiddelen	€ 3.896.493	68%	1,7 Middel	2 Middel	1 Laag	2 Middel
9	Thuiswonen+	€ 3.558.300	71%	1,3 Laag	2 Middel	1 Laag	1 Laag
10	Verblijf intensieve beg.	€ 2.974.117	75%	2,0 Middel	2 Middel	2 Middel	2 Middel
11	Behandeling met verblijf	€ 2.881.462	77%	2,3 Middel	3 Hoog	2 Middel	2 Middel
12	Basis en specialisistische GGZ	€ 2.878.658	80%	1,0 Laag	2 Middel	0 Geen	1 Laag
13	Jeugdbescherming en -reclassering	€ 2.673.045	83%	2,3 Middel	3 Hoog	2 Middel	2 Middel
14	Kinderdagcentrum	€ 2.645.632	86%	2,0 Middel	2 Middel	3 Hoog	1 Laag
15	Gezinshuis	€ 2.207.017	88%	1,7 Middel	1 Laag	2 Middel	2 Middel
16	Pleegzorg	€ 2.200.902	90%	2,0 Middel	2 Middel	2 Middel	2 Middel
17	Dagbesteding (J)	€ 2.101.408	92%	0,7 Laag	1 Laag	1 Laag	0 Geen
18	Verblijf met begeleiding (J)	€ 1.988.075	94%	2,0 Middel	2 Middel	2 Middel	2 Middel
19	Medisch orth. Centrum	€ 1.383.652	96%	1,7 Middel	1 Laag	3 Hoog	1 Laag
20	Jeugdhulp+	€ 1.000.000	97%	2,3 Middel	3 Hoog	3 Hoog	1 Laag
21	Logeren (J)	€ 992.417	98%	1,3 Laag	1 Laag	2 Middel	1 Laag
22	Dyslexie	€ 985.628	99%	0,3 Geen	1 Laag	0 Geen	0 Geen
23	Ambulante gezinsbehandeling	€ 415.989	99%	1,3 Laag	1 Laag	1 Laag	2 Middel
24	Verblijf met begeleiding (Wmo)	€ 149.500	99%	1,7 Middel	2 Middel	2 Middel	1 Laag
25	Vaktherapie	€ 128.761	99%	0,7 Laag	1 Laag	0 Geen	1 Laag
	Ovrig: Time out	€ 71.266	99%				
	Ovrig: Logeren (Wmo)	€ 65.684	100%				
	Landelijk Transitie arrangement (J)	€ 446.179	100%				
	Landelijk Transitie arrangement (Wmo)	€ 229.552	100%				
	Totaal bedrag	€ 99.120.033					

Bijlage 5: Uitgaven inkoop jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning

NMD-samenwerking is verantwoordelijk voor de inkoop en tariefafspraken, maar heeft geen invloed op de indicaties en de kosten. Dit is onder andere afhankelijk van de mogelijkheden in het voorliggend veld, de grootte van de zorgvraag, de complexiteit en de werkwijze van de lokale gemeenten. Het doel van onderstaande cijfers is daarom gericht op het geven van inzicht in de uitgaven door de NMD-gemeenten voor maatwerkvoorzieningen.

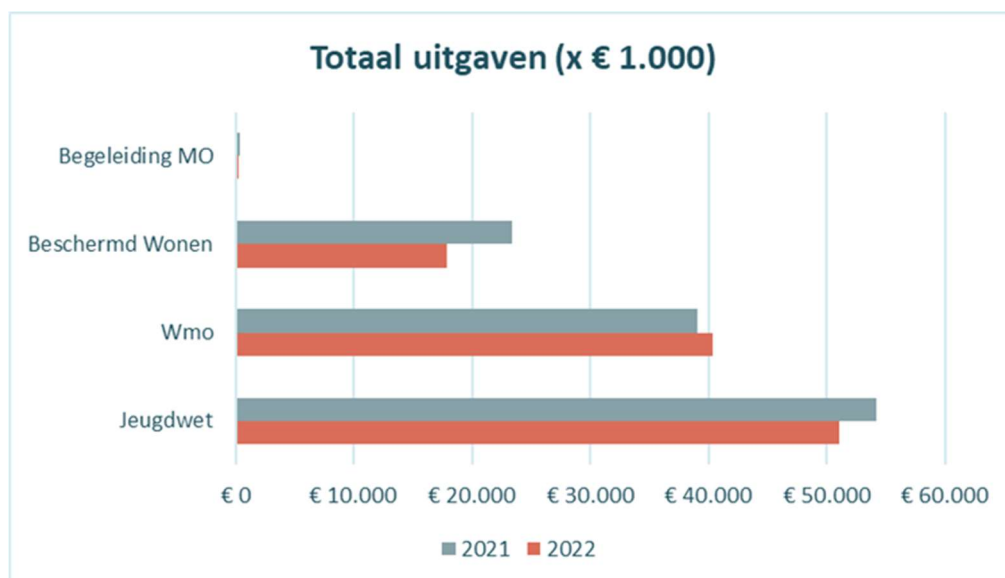
In deze bijlage zijn de uitgaven per wet (Jeugdwet en Wmo 2015) opgenomen. Er is hierbij onderscheid gemaakt tussen beschermd wonen en ambulante begeleiding maatschappelijke opvang (begeleiding MO) en alle andere maatwerkvoorzieningen op grond van de Wmo 2015. Beschermd wonen en begeleiding MO is namelijk niet voor vijf maar voor negen gemeenten ingekocht (ook voor de gemeenten Hogeveen, Meppel, Westerveld en De Wolden). De gemeente Assen is hiervoor aangewezen als centrumgemeente, NMD-samenwerking verzorgt de inkoop. Met deze cijfers wordt inzichtelijk wat de totale uitgaven zijn en de uitgaven per aanbesteding.

Bij de totstandkoming van de cijfers is gebruik gemaakt van de declaraties in het berichtenverkeer. Persoonsgebonden budgetten (pgb's) zijn hier niet in opgenomen net als facturen en/of bedragen die buiten het berichtenverkeer om zijn betaald.

Totale uitgaven

In tabel 2 en 3 zijn per onderdeel de totale uitgaven weergegeven voor 2021 en 2022. In tabel 2 zijn de uitgaven weergegeven in een grafiek. In tabel 3 zijn de cijfers opgenomen.

De totale uitgaven voor Jeugdwet en Wmo zijn voor de vijf NMD-gemeenten. Beschermd wonen en begeleiding MO worden door de gemeente Assen gefinancierd voor de negen gemeenten.

Tabel 2: totaal uitgaven

	2021	2022
Jeugdwet	€ 54.144.034	€ 51.043.929
Wmo	€ 39.016.750	€ 40.293.485
Beschermd wonen	€ 23.404.290	€ 17.854.793
Begeleiding MO	€ 393.616	€ 297.934
	€ 116.958.690	€ 109.490.141

Tabel 3: totaal uitgaven in cijfers

Het totaalbedrag voor 2022 is opgebouwd uit de declaraties van januari tot en met november met een extrapolatie naar december 2022. De extrapolatie voor december 2022 bestaat uit het 11-maandelijkse gemiddelde en is dus een aanname. Voor deze werkwijze is gekozen omdat ten tijde van het uitvoeren van de quickscans en het opstellen van de Inkoopstrategie nog niet alle definitieve cijfers bekend waren. De grote afname bij beschermd wonen is te verklaren door de overgang van cliënten van Wmo naar de Wet Langdurige Zorg (WLZ)¹. Bij de Jeugdwet heeft het woonplaatsbeginsel gunstige gevolgen gehad voor de uitgaven van de NMD-gemeenten.

Uitgaven per aanbesteding

In tabel 4 zijn schematisch de uitgaven per aanbesteding weergegeven met de percentages ten opzichte van het totaal.

Aanbesteding	2021	%	2022	Percentage
Schoon en leefbaar huis (incl. HH)	€ 17.628.917	15,1%	€ 18.563.239	17,0%
Beschermd wonen	€ 18.957.113	16,2%	€ 14.350.237	13,1%
Ambulante begeleiding Wmo	€ 12.441.708	10,6%	€ 12.168.117	11,1%
Specialistische GGZ-instellingen	€ 9.705.093	8,3%	€ 8.835.916	8,1%
Basis- en specialistische GGZ	€ 5.400.106	4,6%	€ 6.304.784	5,8%
Dagbesteding Wmo	€ 5.639.765	4,8%	€ 5.553.909	5,1%
Intensieve Ambulante Gezinsbehandeling	€ 5.849.899	5,0%	€ 5.553.595	5,1%
Ambulante begeleiding Jeugdwet	€ 4.077.834	3,5%	€ 5.546.690	5,1%
Wmo Hulpmiddelen	€ 2.915.039	2,5%	€ 3.558.601	3,3%
Thuiswonen+	€ 4.447.176	3,8%	€ 3.504.557	3,2%
Behandeling met verblijf	€ 4.612.485	3,9%	€ 3.289.088	3,0%
Kinderdagcentrum	€ 2.861.267	2,4%	€ 2.817.520	2,6%
Verblijf met intensieve begeleiding	€ 3.550.763	3,0%	€ 2.785.784	2,5%
Jeugdbescherming & Jeugdreclassering	€ 3.411.505	2,9%	€ 2.759.926	2,5%
Pleegzorg	€ 2.780.218	2,4%	€ 2.215.330	2,0%
Dagbesteding Jeugdwet	€ 1.861.731	1,6%	€ 2.160.482	2,0%
Gezinshuis	€ 3.295.761	2,8%	€ 2.157.093	2,0%
Verblijf met begeleiding Jeugdwet	€ 2.159.065	1,8%	€ 2.122.750	1,9%
Medisch Orthopedagogisch Centrum	€ 1.342.376	1,1%	€ 1.428.904	1,3%
Dyslexie	€ 955.299	0,8%	€ 1.070.436	1,0%
Logeren Jeugdwet	€ 967.662	0,8%	€ 1.009.021	0,9%
Landelijk Transitiearrangement Jeugdwet	€ 236.063	0,2%	€ 433.348	0,4%
Ambulante Gezinsbehandeling	€ 614.481	0,5%	€ 347.680	0,3%
Begeleiding Maatschappelijke Opvang	€ 393.616	0,3%	€ 297.934	0,3%
Landelijk Transitiearrangement Wmo	€ 201.252	0,2%	€ 234.154	0,2%
Verblijf met begeleiding Wmo	€ 104.131	0,1%	€ 150.746	0,1%
Vaktherapie	€ 196.711	0,2%	€ 127.187	0,1%
Time Out	€ 265.715	0,2%	€ 78.395	0,1%
Logeren Wmo	€ 85.937	0,1%	€ 64.718	0,1%
Totaal	€ 116.958.690	100,0%	€ 109.490.141	100,0%

Tabel 4: uitgaven per aanbesteding

Uit tabel 4 blijkt dat ruim 40% van de uitgaven gaat naar de percelen schoon en leefbaar huis (inclusief huishoudelijke hulp), beschermd wonen en ambulante begeleiding Wmo. Voorheen was beschermd wonen het grootste perceel, maar

na de overgang van een deel van de cliënten naar de Wet langdurige zorg (Wlz) is schoon en leefbaar huis het grootste perceel.

Ondersteuning per gemeente Jeugdwet en Wmo

In deze paragraaf zijn de uitgaven aan Jeugdwet en Wmo 2015 onderverdeeld naar de gemeenten. De uitgaven voor beschermd wonen en begeleiding MO zijn opgenomen in tabel 2 en 3. De uitgaven zijn niet uitgesplitst per gemeente.

Jeugdwet

Van de totale uitgaven aan de resultaten Jeugdwet die door NMD-samenwerking zijn ingekocht, wordt 45% - 50% door Assen uitgegeven. Ongeveer een derde (37%) van de jeugdigen in Noord- en Midden Drenthe woont in Assen. De percentages jongeren en uitgaven liggen in de Aa en Hunze (12%), Midden – Drenthe (16%) , Noordenveld (16%) en Tynaarlo (19%) niet ver uit elkaar.

Gemeente	Uitgaven Jeugdwet 2021	% van totaal	Uitgaven Jeugdwet 2022	% van totaal
Aa en Hunze	6.076.509	11%	4.986.179	10%
Assen	24.755.537	46%	23.610.645	49%
Midden-Drenthe	8.257.838	15%	6.818.559	14%
Noordenveld	6.096.505	11%	5.289.037	11%
Tynaarlo	8.957.646	17%	7.121.978	15%
Totaal	54.144.035	100%	47.826.398	100%

Tabel 5: totaal uitgaven Jeugdwet

Wmo

Van de totale uitgaven aan de resultaten Wmo die door NMD-samenwerking zijn ingekocht, wordt ongeveer 40% door Assen uitgegeven. Ongeveer een derde (37%) van de volwassenen (18+) in Noord- en Midden Drenthe woont in Assen. De percentages volwassenen en uitgaven liggen in Aa en Hunze (13%), Midden – Drenthe (18%), Noordenveld (15%) en Tynaarlo (17%) niet ver uit elkaar.

Gemeente	Uitgaven Wmo 2021	% van totaal	Uitgaven Wmo 2022	% van totaal
Aa en Hunze	€ 4.862.756	12%	€ 4.977.089	13%
Assen	€ 16.022.398	41%	€ 16.510.097	43%
Midden-Drenthe	€ 7.619.398	20%	€ 7.187.696	19%
Noordenveld	€ 4.909.262	13%	€ 4.792.135	12%
Tynaarlo	€ 5.602.937	14%	€ 5.157.136	13%
Totaal	€ 39.016.750	100%	€ 38.624.153	100%

Tabel 6: totaal uitgaven Wmo

De totaalbedragen uit tabel 5 en tabel 6 voor 2022 sluiten niet aan bij de bedragen opgenomen in de tabellen 2, 3 en 4 over de totale uitgaven en de uitgaven per aanbesteding. De bedragen in tabel 5 en 6 zijn gebaseerd op feitelijke

factuurregels, dus alle facturen die tot en met 31 januari 2023 zijn gefactureerd en betaald. Aan het verschil in uitgaven tussen 2021 en 2022 (dat te zien is in tabel 5 en 6) kunnen daarom geen conclusies worden verbonden.

Aantal inwoners die ondersteuning hebben gehad

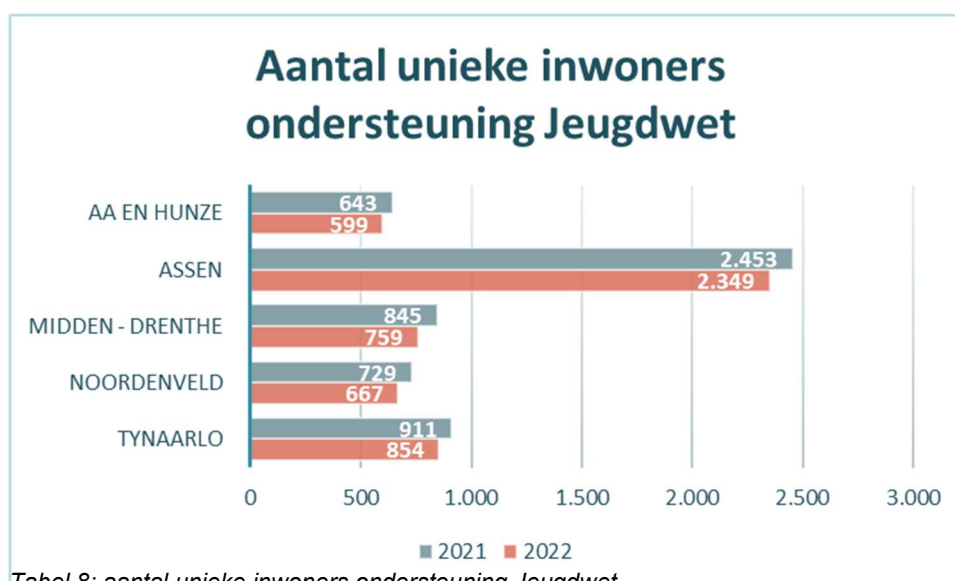
Om de uitgaven per gemeente en het aantal unieke inwoners dat zorg heeft ontvangen in het juiste perspectief te kunnen plaatsen, volgen hieronder de bevolkingscijfers van 2022 per gemeente.

Gemeente	Bevolking per 1/1/22	0 - 18 jaar	% 0 - 18	19 - 64 jaar	% 19 - 64	65+ jaar	% 65+	% NMD
Aa en Hunze	25.619	4.582	18%	13.976	55%	7.061	28%	13%
Assen	69.094	14.232	21%	40.168	58%	14.694	21%	36%
Midden-Drenthe	33.739	6.360	19%	19.051	56%	8.328	25%	17%
Noordenveld	31.295	5.884	19%	16.609	53%	8.802	28%	16%
Tynaarlo	34.310	7.419	22%	18.257	53%	8.634	25%	18%
Totaal	194.057	38.477		108.061		47.519		100%

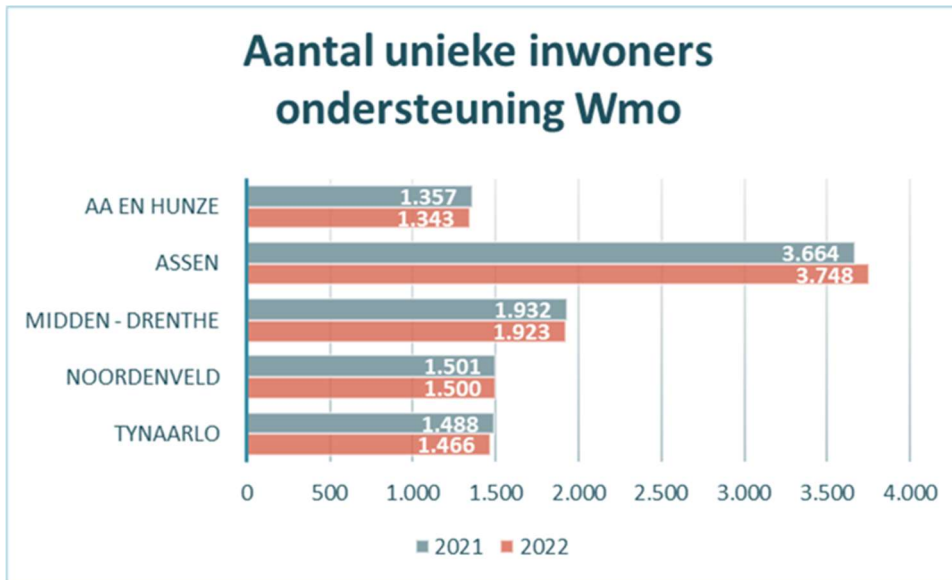
Tabel 7: bevolkingscijfers per gemeente

In tabel 8 en 9 is weergegeven hoeveel unieke inwoners ondersteuning hebben gehad vanuit de Jeugdwet en Wmo. Omdat begeleiding MO en beschermd wonen centraal wordt geïndiceerd bij centrumgemeente Assen zijn de inwoners die hiervan gebruik maken in tabel 9 opgenomen bij centrumgemeente Assen.

Tabel 8 en 9 gaan uit van unieke inwoners. Een unieke inwoner kan wel meerdere indicaties hebben gehad, zowel binnen aanbestedingen (bijvoorbeeld gestapeld binnen begeleiding) als over meerdere aanbestedingen (bijvoorbeeld begeleiding en huishoudelijke hulp) heen.

Tabel 8: aantal unieke inwoners ondersteuning Jeugdwet

Tabel 9: aantal unieke inwoners ondersteuning Wmo inclusief beschermd wonen, thuiswonen+ en begeleiding mo.

Van de inwoners die gebruik maken van zorg en ondersteuning komt bij bijna elk perceel ongeveer 50% uit Assen, in deze lijn zijn ongeveer 50% van de totale uitgaven per perceel ook voor de gemeente Assen. De andere 50% wordt nagenoeg evenredig verdeeld over de gemeenten Aa en Hunze, Midden – Drenthe, Noordenveld en Tynaarlo.

Bijlage 6: Aanbestedingskalender

Zie bijgevoegd excelbestand